

лення заяви про усиновлення повнолітньої особи, на що зверталась увага Т.А. Стояною. З огляду на необхідність дотримання таємниці усиновлення нею пропонувалося «покласти в обов'язок кандидата в усиновлювачі зазначити в позові клопотання про розгляд справи в закритому судовому засіданні, що відповідає ч. 3 ст. 6 ЦПК України. Тому доцільно доповнити ст. 252 ЦПК України (зміст заяви) положенням, згідно з яким «за бажанням усиновлювача, для забезпечення таємниці усиновлення, розгляд справи проводиться в закритому судовому засіданні». Введення такого положення спростить подальшу реалізацію права дитини на інформацію про факт свого усиновлення та права усиновлювача на приховування факту усиновлення від дитини. По-перше, це дозволить суду при прийнятті заяви про усиновлення одразу правильно визначити коло осіб, що беруть участь у справі, та визначити намір усиновлювача про бажання застосувати таємницю усиновлення, а відповідно, вжити необхідних заходів для забезпечення таємниці усиновлення; по-друге, сам усиновлювач буде вже орієнтований на своє право застосовувати таємницю усиновлення [3, с. 9, 72-73].

На нашу думку, немає сенсу робити усиновлення повнолітньої особи таємним. Не тільки тому, що таємниця усиновлення передусім має значення при усиновленні дитини, важлива для її психологічного спокою, захисту дитини від недолугості оточуючих. А й тому, що, повторимось, важлива для запобігання зловживань з боку учасників правовідносин з усиновлення повнолітньої особи, для полегшення розшуку родичами у разі необхідності.

При вирішенні справ про усиновлення повнолітніх дітей суди зважають також на ті положення п. 3 вказаної Постанови Верховного Суду України, в якій зроблено настанови судам звертати увагу на таку обставину, як неможливість оформлення іншого правового зв'язку між особою, яку бажають усиновити, та особою, яка хоче це зробити (складення заповіту тощо). З огляду на це, та з урахуванням інших обставин, суди відмовляють у задоволенні в усиновленні повнолітніх. Наприклад, у справі, яка нещодавно розглядалась Святошинським районним судом м. Києва [6].

Висновки. Підсумовуючи, слід зазначити наступне.

1. Встановлюючи вимоги щодо усиновлення повнолітньої особи в судовому порядку, із дотриманням всіх необхідних при цьому умов, держава тим самим одночасно забезпечує добросовісних учасників правовідносин з усиновлення від можливих зловживань з боку недобросовісних.

2. Положення законодавства щодо дотримання таємниці усиновлення має бути зміненим в частині усиновлення повнолітніх. Таке усиновлення має відбуватись відкрито.

Крім зазначеного, додаткового дослідження потребують питання поняття та ознак правовідносин з усиновлення повнолітніх.

Список літератури

1. Зілковська Л. М. Усиновлення повнолітніх – за і проти / Л.М. Зілковська // Трансформація ринкових відносин в Україні: організаційно-правові та економічні проблеми : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 15 травня 2003 р.). – Одеса : ЕПФ ОНУ, Астропринт, 2003. – С. 32-34.
2. Зилковская Л. М. Усыновляемый как субъект правовых отношений по усыновлению / Л. М. Зилковская // Право та економіка: генезис, сучасний стан та перспективи розвитку : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (30 травня 2008 р., м. Одеса). – Одеса : Астропринт, 2008. – С. 140-145.
3. Стоянова Т. А. Процесуальні особливості розгляду справ про усиновлення громадянами України : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / Стоянова Тетяна Анатоліївна. – Одеса, 2009. – 218 с.
4. Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав [Електронний ресурс] : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.03.2007 р. № 3 (із змінами, внесеними згідно з Постановою Верховного Суду № 20 від 19.12.2008 р. // Офіційний сайт ВСУ. – Режим доступу : <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf/0/26D03FC533B52FE1C32572D00227B6F?CollapseView&Count=500&OpenDocument&RestrictToCategory=26D03FC533B52FE1C32572D000227B6F>.
5. Рішення Голосіївського районного суду м. Києва від 03.02.2012 р. по справі № 2-о-194/11 [Електронний ресурс] // Інформаційно-аналітична система НАУ. – № реєстрації 21344375.
6. Рішення Святошинського районного суду м. Києва від 14.04.2014 р. по справі № 2-о/759/171/14 [Електронний ресурс] // Інформаційно-аналітична система НАУ. – № реєстрації 38281114.

Стаття надійшла 10.12.2014 р.

В.И. Труба, канд. юрид. наук, доцент, декан ЭПФ
Одесский национальный университет имени И. И. Мечникова
кафедра гражданско-правовых дисциплин
Французский бульвар, 24/26, Одесса, 65058, Украина

УСЫНОВЛЕНИЕ СОВЕРШЕННОЛЕТНИХ: ВОПРОСЫ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА И ПРАКТИКИ

Резюме

Статья посвящена изучению вопроса об усыновлении совершеннолетнего лица. На основании анализа законодательства и судебной практики об усыновлении совершеннолетних лиц сформулированы предложения по его усовершенствованию.

Ключевые слова: усыновление, усыновление совершеннолетних лиц, тайна усыновления.

V.I. Truba, Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Dean of the ELF
Odesa I. I. Mechnikov National University
the Department of Civil Law Disciplines
24/26, Frantsuzskiy Boulevard, Odessa, 65058, Ukraine

THE ADOPTION OF ADULTS: THE ISSUES OF LAW AND PRACTICE

Summary

The article researches the issues of the adoption of an adult. Based on the analysis of legislation and judicial practice of adoption of adults, it makes suggestions for its improvement.

Key words: adoption, adoption of the adults, confidentiality of adoption.